

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут **Педагогічний**

Кафедра фахових методик і технологій початкової освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика викладання педагогіки у Вищій школі

Освітня програма

Спеціальність 013 Початкова освіта

Галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від “_” ____ 2020 р.

м. Івано-Франківськ - 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методика викладання педагогіки у вищій школі
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський рівень)
Викладач (-і)	Качмар О.В.
Контактний телефон викладача	0678829592
E-mail викладача	Ooleksandra75@gmail.com
Формат дисципліни	Лекції, практичні, самостійна робота
Обсяг дисципліни	90 год. (3 кредити)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	щотижня online платформа Zoom
2. Анотація до курсу	
<p>У сучасних умовах реформування системи освіти України набула актуальності проблема професійної підготовки фахівців. Її розв'язання полягає у відродженні українським суспільством національної ідеї, відкритості зарубіжному досвіду, втіленні перспективних технологій розвитку, навчання, викладання у ЗВО. У цьому процесі особливої актуальності та визначального значення набувають методика, методи, технології та техніки викладання педагогіки у Вищій школі.</p> <p>Навчальна дисципліна “Методика викладання педагогіки у вищій школі” є нормативною дисципліною для підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня “магістр”, її засвоєння є підґрунтям для ефективної освітньої діяльності викладача у вищій школі. Курс МВП у ВШ галузь методики викладання пов'язана з багатьма науками: філософією, педагогікою, психологією, соціологією, етикою, естетикою, анатомією і фізіологією людини, кібернетикою тощо. Міжпредметні зв'язки МВП у ВШ з іншими науками дають змогу глибше пізнати психологічні факти, явища і процеси.</p> <p>Практичні заняття орієнтовані на самостійну підготовку студентами творчих робіт, проектів, презентацій, їхнього представлення та обговорення у групі, аналіз педагогічних ситуацій, власних педагогічних поглядів, організацію викладання студентів.</p> <p>Зміст дисципліни включає: теоретичні засади викладання методики педагогіки у вищій школі; методичні основи викладання у ЗВО, психолого-педагогічні умови впровадження освітніх технологій викладання у вищій школі.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою вивчення курсу є оволодіння студентами-магістрантами знаннями про суть і структуру методики як науки, усвідомлення змісту основних понять, принципів і закономірностей методики викладання педагогіки,</p>	

ознайомлення з основними науковими підходами до визначення предмету і завдань методики.

Дисципліна спрямована на підготовку студентів магістратури до виконання обов'язків викладача педагогіки закладу вищої освіти, педагогічного коледжу та інших закладів освіти, де вивчаються педагогічні дисципліни, формування їхньої професійно-педагогічної компетентності та розвиток науково-дослідницьких умінь.

Завдання курсу:

формування у студентів-магістрантів особистісних якостей майбутнього викладача педагогіки;

спонукати до пошуку ефективних форм та інноваційних методів навчання, виховання та розвитку особистості майбутніх вчителів;

вміння поєднувати теоретичні знання з педагогіки із творчим застосуванням їх на практиці;

інтеграція, поглиблення і розширення знань з педагогіки, педагогічної майстерності, сучасних технологій та інших педагогічних дисциплін, які були засвоєні студентами при здобутті першого рівня вищої освіти” бакалавр”

У результаті вивчення навчальної дисципліни магістр повинен **знати:**

- - науково-понятійний апарат педагогіки вищої школи;
- - методи науково-педагогічних досліджень;
- - напрями діяльності викладача закладу вищої освіти;
- - основи дидактики вищої школи;
- - концептуальні засади медіаосвіти та напрями її впровадження;
- - основи управління педагогічним процесом у закладі вищої освіти;
- - історію вітчизняної та зарубіжної вищої школи;
- - основні напрями кібербезпеки в Україні та світі;
- - правила безпечної роботи в Інтернеті;
- - методи та засоби забезпечення інформаційної безпеки.

вміти:

- - обґрунтовувати власну точку зору щодо актуальних проблем вищої школи;
- - застосовувати знання з методики викладання педагогіки вищої школи в процесі вивчення фахових дисциплін;
- - розробляти і запроваджувати педагогічні технології у практику підготовки студентів;
- - оцінювати практичну значущість нововведень у вищій школі;
- - створювати умови для самореалізації студентів;
- - удосконалювати освітній процес у закладі вищої освіти;
- - проводити виховну роботу серед студентів;

- - здійснювати пошукову діяльність з базових дисциплін;
- - налагоджувати ділове спілкування, визначати механізми міжособистісної взаємодії;
- - аналізувати медіаконтент;
- - створювати медіаресурси освітнього призначення;
- - використовувати інтернет-ресурси для самостійного опанування медіатехнологій;
- - педагогічно доцільно планувати і організовувати власну педагогічну діяльність, корегувати її та вдосконалювати;

4. Компетентності

- КЗ-1. Загальнонавчальна.
 КЗ-2. Інформаційно-аналітична.
 КЗ-4. Комунікативна.
 КЗ-9. Професійна мобільність.
 КЗ-13. Інформаційно-комунікаційна.
 КЗ-14. Цифрова компетентність.

Спеціальні (фахові) компетентності

- СК-1.5. Мистецька компетентність, музична
 СК – 3. Педагогічна компетентність.
 СК – 3.1. Дидактична.
 СК – 3.2. Виховна.
 СК – 3.3. Організаційна.
 СК – 4. Методична компетентність.
 СК – 4.1. Нормативна.
 СК – 4.2. Варіативна.
 СК – 4.3. Спеціально-методична.
 СК – 4.4. Контрольно-оцінювальна.
 СК – 5. Професійно-комунікативна компетентність (ПКК).
 СК – 5.2. Вербально-логічна.
 СК – 5.3. Інтерактивна.
 СК – 5.6. Предметно-змістова.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати комплексні проблеми, проводити незалежне оригінальне наукове дослідження та здійснювати педагогічну, професійну, дослідницьку та інноваційну діяльність в галузі освіти.

Загальні та спеціальні компетентності

КЗ-1. Здатність виявляти, ставити й вирішувати проблеми та проводити дослідження на відповідному рівні.
 Здатність модифікувати, адаптувати та створювати нові методи і методики науково-дослідницької діяльності в галузі педагогіки з використанням сучасних інформаційних технологій.

Здатність використовувати відповідну термінологію та способи вираження дисципліни в усній та письмовій формах рідною мовою чи іноземною.

КЗ-4. Здатність знаходити та використовувати інформацію з різних джерел (електронних, письмових, архівних та усних) згідно із завданням, формуючи цю інформацію критично в обґрунтовану розповідь із подальшим практичним використанням в педагогічній діяльності.

Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати вивчення педагогічних фактів, процесів та явищ.

5. Результати навчання

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати завдання та практичні проблеми у музичному вихованні молодших школярів, що передбачають застосування теоретичних положень і методів педагогіки, психології та музичного мистецтва з методикою навчання й характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

КЗ-1. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями з освітньої галузі «Освіта/Педагогіка», зокрема інноваційними методичними підходами, методиками, технологіями навчання, чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо.

КЗ-2. Здатність до пошуку новітніх методів і технологій викладання, обробки та аналізу наукової літератури, систематизації й узагальнення інформації, зокрема педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.

КЗ-4. Здатність педагога спілкуватися з студентами, колективом педагогів, б, вміння знайти правильний підхід до них, встановити з ними доцільні з педагогічного погляду взаємини, наявність педагогічного такту, педагогічної культури; здатність до розуміння чужих і продукування власних програм комунікативної поведінки.

КЗ-9. Здатність та готовність швидко й успішно опановувати інноваційні технології навчання, набувати знань та вмінь, здатність до саморозвитку і модернізації власної діяльності.

КЗ-13. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних задач у професійній діяльності й у повсякденному житті.

КЗ-14. Здатність критично оцінювати цифровий контент, безпечно використовувати цифрові технології, засоби комунікації для вирішення професійних, педагогічних задач, навички етичної поведінки в цифровому інформаційно-комунікаційному середовищі.

СК – 3. Здатність до проектування, організації, оцінювання, рефлексії та коригування навчально-виховного процесу освітньої галузі «Освіта/Педагогіка» в початковій ланці освіти. Складниками педагогічної компетентності є дидактична, виховна, організаційна.

СК – 3.1. Здатність майбутнього викладача (випускника) вирішувати

стандартні та проблемні професійні завдання, що виникають в освітній практиці вищої школи, спроможність обґрунтовано обирати прийоми, засоби, технології, форми організації навчання, адекватні дидактичній ситуації.

СК – 3.3. Здатність до організації навчально-виховного процесу в початковій школі, систематичного підвищення рівня знань, умінь і навичок, професійної музично-педагогічної кваліфікації.

СК – 4.1. Здатність викладача користуватися нормативними документами щодо викладання в вищій школі освітньої галузі «Освіта/Педагогіка» та реалізовувати на практиці цілі і завдання дисципліни.

СК – 4.2. Здатність викладача працювати за будь-яким навчально-методичним комплектом, здатність обирати найефективніший навчально-методичний комплект для досягнення цілей і завдань навчання предмета
Методика викладання педагогіки у ЗВО.

СК – 5.2. Здатність педагога володіти доцільними формами вербального професійного спілкування в колективі, сприймати, осмислювати й відтворювати зміст і основну думку усних і письмових висловлювань, коригувати власне й чуже мовлення; здатність опрацьовувати, групувати навчальну інформацію освітньої галузі «Освіта/Педагогіка», адекватно усвідомлювати комунікативний сенс повідомлень, запам'ятовувати й у разі необхідності актуалізувати в пам'яті професійні знання, фактичні дані, навчальну інформацію.

СК – 5.3. Здатність педагога організувати ефективну спільну навчально-виховну діяльність і педагогічне спілкування; здатність співпрацювати для досягнення поставленої мети, знаходячи при цьому шляхи взаємодії зі всіма суб'єктами навчально-виховного середовища.

СК – 5.6. Володіння змістовим аспектом комунікації, педагогічною термінологією, мовленнєвими конструкціями, що притаманні предмету Методика викладання педагогіки, визначеним навчальним планом вищої школи, та здатність до розв'язання певного кола питань у конкретній ситуації педагогічної діяльності вчителя початкової школи. Використовувати нормативно-правове та науково-методичне забезпечення вищої освіти, сучасні засоби і технології організації та здійснення освітнього процесу, різноманітні аспекти виховної роботи, інноваційні методи навчання.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу 90 год

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції денна форма	12
заочна	4
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
денна	
заочна	4

самостійна робота денна		60			
заочна		82			
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний / вибірковий	
II	Початкова освіта	1курс, 1рік навчання		нормативний	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема1. Методика викладання педагогіки, її предмет, завдання та особливості	лекція	1; 2; 3; 6; 8;	Опрацюв. норматив. документів, презентація	5	2 тижні
	лекція	30; 32	презентпція самостійна робота	5	1 тиждень
Тема2. Проблеми формування педагогічної компетентност і у магістрів спеціальності «Початкова освіта»	лекція	6; 9;	написання конспекту лекції, презентація	5	2 тижні
	лекція	6; 9;14; 29;40	презентація, підготовка	5	2 тижні
Тема3. Методика підготовки та проведення лекцій у вищій школі.					

<p>Тема4. Методика проведення практичних та семінарських занять з педагогіки</p> <p>Тема5. Нестандартні форми роботи і проведення лекційно-практичних занять.</p> <p>Тема6. Етика викладача у ЗВО</p>	<p>лекція</p> <p>лекція</p>	<p>13; 14; 15; 36</p> <p>25;26; 39</p>	<p>конспекту практичного заняття</p> <p>проведення перевернутої лекції; проблемної лекції; лекції-провокації, бінарна лекція</p> <p>презенація, використовувати інтернет-ресурси для самостійного опанування медіатехнологій;</p>		
7. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Залік: максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка включає 50 балів за написання письмового роботи (тести) та (50 балів) оцінки за практичні заняття (25 балів) і контрольну роботу та самостійну роботу (25 балів).				
Вимоги до письмової роботи	Контрольна робота, що складається з двох теоретичних та двох завдань творчого характеру				
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 50 балів				
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань				
8. Політика курсу					
Неприпустимі плагіат та списування. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу					

обов'язкове

Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання вправ із теми.

Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести (Тести 1, Тести 2) і тільки тоді буде допущений до складання заліку. Обов'язковим є для отримання заліку відвідування більш 50% занять, написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи. Політика курсу базується на гуманістичній освітній парадигмі, суть якої полягає у взаємоповазі між викладачем та студентом, у праві й можливості майбутнього фахівця самостійно обирати спосіб засвоєння навчального матеріалу, використовувати нові методи, прийоми і засоби педагогічної діяльності; у співробітництві, тобто спільній із викладачем діяльності; на плюралізмі як важливій основі розвитку інтелектуальних здібностей студентів, розвиткові їхнього критичного мислення. Будь-які форми порушення академічної доброчесності не приймаються.

9.Рекомендована література

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014р. URL: zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18
2. Про освіту: Закон України від 5.09.2017 р. Київ: АЛЕПТА, 2018. 120с.
3. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. URL: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>.
4. Про утворення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти : постанова КМУ від 15 квітня 2015 р. No 244 // Урядовий кур'єр. – 2015. – No 108. – 18 червня.
здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. URL: постанова Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2015 р. No 266. URL: <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/101-perelik-galuzej-znan-i-spetsialnostej>.
5. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від від 26 грудня 2015 р. No 848-VIII. URL: <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/112-zakon-ukrayiny-pro-naukovu-i-naukovo-tehnichnu-dijalnist>

НАВЧАЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ ТА ПОСІБНИКИ

6. Дубасенюк О.А, Антонова О.Є Методика викладання педагогіки

:Навчальний посібник, Житомир, 2012. 375с.

7.Каплінський В.В. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник. Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015 224 с.

8. Козлова Г.М. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник. Одеса, 2014. 200 с.

9. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник / О. В. Малихін, І. Г. Павленко, О. О. Лаврентьєва, Г. І. Матукова. Сімферополь : Дайфі, 2011. 270 с.

10. Михайличенко О. В. Методика викладання суспільних дисциплін у вищій школі: Навчальний посібник. / Вид. друге. Лоп. та перероблене. Суми, СумДПУ, 2009. 122 с.

ДОДАТКОВА:

11. Авдєєнко А.П., Дементій Л.В., Поляков О.Є. Інтенсифікація навчального процесу та організація самостійної роботи студентів. Проблеми освіти. К. 2001. Вип.24. С. 108-111

12. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти в Україні: Історія, Теорія: Підручник. К.:Либідь, 1998. 560 с.

13. Барбашова І.А Дидактика: навч. посібник для ст-ів ВНЗ. 2-е видання. Донецьк: Ландон-XXI, 2011. 228с.

14. Барбашова І.А Загальні основи педагогіки: навч. посібник для ст-тів ВНЗ. 2-е видання. Донецьк: Ландон-XXI, 2011. 126с.

15. Бондар В. Дидактика: підручник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Либідь, 2005. 252

16. Вишневський О І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки : навч. посіб. Вид. 3-є, доопрац. і допов. К. : Знання, 2008. 568

17. Дидактика современной школы /Под ред. В.А. Онищука. К.: Рад. Школа, 1987. 350 с.

18. Застосування телекомунікаційних засобів у навчальному процесі

(психолого-педагогічні аспекти): навчально-методичний посібник / авт.

кол.; за ред. М.Л. Смульсон. К.: Педагогічна думка, 2008. 256 с.

19. Зеленський К.В., Козак В.І., Синишин О.В. Рейтинг як форма індивідуального підходу до всебічного розвитку особистості. Нові технології навчання. К. 2001. Вип. 30. С. 166-170

20. Кайданова Л. Г., Мнушко З. М.. Модульна технологія навчання: навч.-метод. посібник. Харків.: Золоті сторінки, 2002. 83 с.

закладів. Вид. 2-ге, доповн. і переробл. К. : Ін Юре, 2007. 600 с.

21. Курлянд З.Н. Педагогіка вищої школи. К.: Знання, 2009. 387 с. 22.

22. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи. Навчальний посібник.

К.: Знання., 2005. 485 с.

23. Максим'юк С.П. Педагогіка: навч. посібник. К.: Кондор, 2009. 670с.

24. Малафіїк І. В. Дидактика : навч. посіб. К. : Кондор, 2005. 400 с.

25. Мистецтво бути викладачем: Практ. посіб. / А. Брінклі, Б. Десанте, М. Флегм та ін. За ред. О.І. Сидоренка. К.: Навчально-методичний центр „Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні”. 2003. 144 с.

26. Нагаєв Методика викладання у вищій школі: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 232 с.

27. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи : навч. посібник; М-во освіти і науки України, Львівський держ. ун-т внутрішніх справ. К. : Центр учбової літератури, 2009. 472 С.

28. Подласий І.П. Педагогіка. М.: ВЛАДОС, 2002. 569 с

29. Слепкань З. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. К., 2000.

30. Стинська В.В., Бойчук В.М., Ящишин З.М. Лекція як форма організації і метод навчання у закладах вищої освіти. Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні питання підвищення якості освітнього процесу» (Яремче, 17 березня 2019 р.). Яремче, 2019. С. 60.

31. Туркот Т. Педагогіка вищої школи. К., 2011. 625 с.

32. Цокур О.Я. Педагогіка вищої школи: навчально- метод. посібник.

Випуск 1. Основи наукового педагогічного дослідження / За ред. Панькова

А.І. Одеса, 2002 С.424

33.. Щекатунова Г. Моніторинг педагогічних нововведень . Рідна школа. 2009. № 4. С. 14-17.

34..Ярошук Л. Основи педагогічних вимірювань та моніторингу якості освіти: навчальний посібник. Луцьк, 2010. 308с.

35..Ягупов В. В. Педагогіка: навч. посібник. К.: Либідь, 2003. 560 с.

36. Авдеєнко А.П. Інтенсифікація навчального процесу та організація самостійної роботи студентів. Проблеми освіти. К. 2001. Вип.24. С. 108-111

37. Величко О.Б. Гуманізація освіти та її вплив на становлення особистості студента. Проблеми освіти. К.-2001. Вип.24. С. 25-29

38. Інформаційні технології і засоби навчання: зб.наук. праць / за ред. В.Ю. Бикова, Ю.О. Жука. К.: Атіка, 2005. 272 с.

39. Лалак, Н. Формування професійної компетентності у майбутніх учителів як психолого-педагогічна проблема. Рідна школа. 2009. № 5-6. С. 17- 20.

40. Нові технології навчання: наук.-метод. зб. - вип. 61 / Ін-т інновац. технологій і змісту освіти МОН України; редкол.: О.П. Гребельник, Я.Я. Болюбаш, І.А. Шелест та ін. К., 2010. 185с

41. Щекатунова, Г. Моніторинг педагогічних нововведень. Рідна школа. 2009. № 4. С. 14-17.

42. Уліщенко, Андрій. Розвиток креативних якостей педагога в системі підвищення кваліфікації. Освіта і управління. 2009. № 1. С. 126-130. С. 130

43. Інформаційні ресурси

1. pidruchniki.ws/pedagogika

readbookz.com/books

2. pedagogika.ucoz.ua

3. ukrkniga.org.ua

4. www.refine.org.ua

5. Studentam.net.ua

Викладач _____